

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

208815

การใช้สารปะกอกอยเชิงท่อนไข่ในการโนอตอ-แมกนีเซียมอะลูมิเนียม
เป็นหลักสำหรับในยาเม็ดและฟลาม์ร่องแบบหัวปลุก

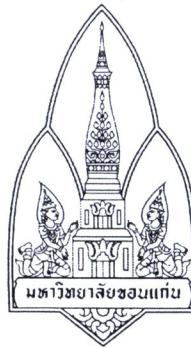
USE OF PROPRANOLOL-MAGNESIUM ALUMINUM SILICATE COMPLEXES
AS DRUG RESERVOIRS IN MODIFIED-RELEASE MATRIX TABLETS

นายนราธิพงษ์ ใจดีนันต์สุขุม

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาวิชาระบบที่น้ำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ว.ส. 2553

b00296864

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

การใช้สารประกอบเชิงช้อนโพร์พาราโนอลอล-แมกนีเซียมอะลูมิնัมซิลิเคต
เป็นแหล่งกักเก็บยาในยาเม็ดเมทริกซ์ปลดปล่อยแบบดัดแปร

USE OF PROPRANOLOL-MAGNESIUM ALUMINUM SILICATE COMPLEXES
AS DRUG RESERVOIRS IN MODIFIED-RELEASE MATRIX TABLETS

นายสารสิทธิ์ ใจนึงชนะอัญญา

วิทยานิพนธ์ปริญญาภัณฑ์ศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ.2553

การใช้สารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิնัมซิลิเคต
เป็นแหล่งกักเก็บยาในยาเม็ดเมทริกซ์ปลดปล่อยแบบดัดแปร

นายสารสิทธิ์ ใจน่องอัจฉริยะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกล็ชศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเกล็ชภัณฑ์

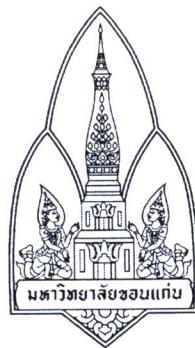
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ.2553

**USE OF PROPRANOLOL-MAGNESIUM ALUMINUM SILICATE COMPLEXES
AS DRUG RESERVOIRS IN MODIFIED-RELEASE MATRIX TABLETS**

MR. SARASIT ROJTANATANYA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF PHARMACY
IN PHARMACEUTICALS
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY
2010**

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเภสัชภัณฑ์

ชื่อวิทยานิพนธ์: การใช้สารประกอบเชิงซ้อนโพรวารอนโนโลล-แมกนีเซียมอะลูมิնัมชิลิเดต
เป็นแหล่งกักเก็บยาในยาเม็ดเมทริกซ์ปลดปล่อยแบบดัดแปร

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์: นายสารสิทธิ์ ใจจันทน์นะธัญญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร. พดุลขวัญ จิตโรกาส	ประธานกรรมการ
	รศ.ดร. สาธิท พุทธิพัฒน์ชจร	กรรมการ
	รศ.ดร. ธเนศ พงศ์จารยากุล	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

..... อ. ใจจันทน์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธเนศ พงศ์จารยากุล)

..... อ. คำป่าง^๔
(รองศาสตราจารย์ ดร. คำป่าง แม่นมาตย์) อาจารย์ที่ปรึกษา
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ..... อ. บังอร ศรีพานิชกุลชัย^๕
(รองศาสตราจารย์ ดร. บังอร ศรีพานิชกุลชัย)
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

สารลิทธี ใจน์อนะรัญญา. 2553. การใช้สารประกอบเชิงช้อนโพพรพาโนโลล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตเป็นแหล่งกักเก็บยาในยาเม็ดเมทริกซ์ปลดปล่อยแบบดัดแปร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชภัณฑ์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.ดร.อเนศ พงศ์จารยากุล

บทคัดย่อ

208815

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือ การใช้สารประกอบเชิงช้อนของโพพรพาโนโลลไฮโดรคลอไรด์กับแมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตเป็นแหล่งกักเก็บยาเพื่อดัดแปรการปลดปล่อยยาจากยาเม็ดเมทริกซ์ไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลส ด้วยคุณสมบัติของโพพรพาโนโลลที่เป็นยาประจุบวกและแมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตซึ่งเป็นเคลย์ที่มีประจุลบในโครงสร้างชั้นชิลิเดต โดยศึกษาคุณลักษณะของสารกระจาายผสมซึ่งเตรียมที่พื้นที่ต่างๆ คุณสมบัติทางเคมีฟิสิกส์และการปลดปล่อยยาจากสารประกอบเชิงช้อน รวมทั้งเตรียมและประเมินยาเม็ดเมทริกซ์ไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสที่ใช้สารประกอบเชิงช้อนเป็นแหล่งกักเก็บยา ตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณสมบัติและการปลดปล่อยยาของยาเม็ดเมทริกซ์ เช่น แรงตอก เกรดความหนืดของไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสและผลของการเติมแคลเซียมไอโอน ผลการศึกษาพบว่าสารกระจาายผสมโพพรพาโนโลล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตซึ่งเตรียมที่พื้นที่ต่างๆ เกิดการจับตัวกันอย่างหลวມ โดยมีผลทำให้ขนาดอนุภาคค่าซีต้าไฟเทนเขียวและปริมาณการดูดซับยาแตกต่างกัน กลไกการเกิดสารประกอบเชิงช้อนเกิดขึ้นผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนไอโอน พันธะไฮโดรเจนและกลไกที่มีน้ำเป็นตัวเชื่อม โดยที่โพพรพาโนโลลสามารถสอดแทรกเข้าไปอยู่ภายในชั้นชิลิเดตของแมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตได้ ในการศึกษาจะนิยามศัตรุการปลดปล่อยยาจากสารประกอบเชิงช้อนสามารถอธิบายได้ด้วย particle diffusion controlled model ซึ่งพบว่าการปลดปล่อยยาถูกควบคุมโดยการแพร่ผ่านช่องต่างๆ จากภายในเมทริกซ์ของอนุภาคสารประกอบเชิงช้อน โดยแสดงผลฉลลของการปลดปล่อยโพพรพาโนโลลทั้งในตัวกลางที่เป็นกรดและเป็นกราด ทั้งนี้การเตรียมที่พื้นที่ต่างๆ ไม่มีผลต่อการปลดปล่อยยาโดยปัจจัยสำคัญที่พบว่ามีผลต่อการปลดปล่อยยาได้แก่ ขนาดอนุภาค ปริมาณการบรรจุของสารประกอบเชิงช้อน และชนิดของตัวกลางการละลาย ผลการศึกษายาเม็ดเมทริกซ์ไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสที่มีส่วนประกอบของสารประกอบเชิงช้อนโพพรพาโนโลล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตซึ่งเตรียมด้วยวิธีตอกโดยตรงแสดงถึงอัตราการปลดปล่อยโพพรพาโนโลลที่เกิดขึ้นต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับยาเม็ดควบคุมที่มีผงยาโพพรพาโนโลล แสดงให้ทราบว่าการปลดปล่อยยาถูกควบคุมโดยสารประกอบเชิงช้อนซึ่งทำหน้าที่เป็นเมื่อนแหล่งกักเก็บยา นอกจากนั้นการปลดปล่อยยาจากยาเม็ดเมทริกซ์เกิดขึ้นผ่านกลไกของการแพร่ผ่านเมทริกซ์และการพองตัวของโพลิเมอร์ เมื่อเกรดความหนืดของไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสและแรงตอกเพิ่มขึ้นมีผลให้อัตราการปลดปล่อยยาลดลง นอกจากนั้นการเพิ่มแคลเซียมไอโอนในยาเม็ดมีผลเพิ่มอัตราการปลดปล่อยยาอย่างชัดเจนในตัวกลางที่เป็นกรดเนื่องจากการกร่อนของเม็ดยาที่เกิดอย่างช้าๆ ทำให้แคลเซียมไอโอนสามารถแลกเปลี่ยนกับโพพรพาโนโลลในสารประกอบเชิงช้อนได้ จากการศึกษานี้สรุปได้ว่าสารประกอบเชิงช้อนโพพรพาโนโลล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตมีศักยภาพในการนำมาใช้เป็นแหล่งกักเก็บยาในยาเม็ดเมทริกซ์โพลิเมอร์เพื่อดัดแปรการปลดปล่อยยา

Sarasit Rojtanatanya. 2010. Use of Propranolol-magnesium Aluminum Silicate Complexes

as Drug Reservoirs in Modified-release Matrix Tablets. Master of Pharmacy Thesis
in Pharmaceuticals, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Thaned Pongjanyakul

ABSTRACT

208815

The purpose of this study was to investigate the use of complexes between propranolol HCl (PPN) and magnesium aluminum silicate (MAS) as drug reservoirs for modifying drug release from hydroxypropyl methylcellulose (HPMC) matrix tablets. PPN was a cationic amine drug, whereas MAS was a negatively charged clay with a silicate layer structure. The PPN-MAS dispersions at different pHs were prepared and characterized. Physicochemical properties and in vitro PPN release of the PPN-MAS complexes were investigated. The HPMC matrix tablets containing the PPN-MAS complexes as drug reservoirs were prepared and evaluated. Factors affecting physical properties and drug release of the matrix tablets, such as compression force, HPMC viscosity grade and calcium ion added, were also examined. The results presented that the PPN-MAS dispersions at various pHs caused the formation of flocculates with a different particle size, zeta potential and amount of PPN adsorbed. The complexes were formed via cation exchange, hydrogen bonding and water bridging mechanisms and PPN could intercalate into the MAS silicate layers. In vitro drug release studies demonstrated that the kinetic release can be described using the particle diffusion controlled model, suggesting that drug release was controlled by diffusion of the drug in aqueous channels in the particle matrix of the complexes. The complexes provided a sustained-release of PPN in acidic medium and neural media. The preparation pH of the complexes did not influence the release of PPN; the important factors affecting drug release were particle size, percentage of drug loaded in the complexes and the type of release medium. The HPMC matrix tablets containing the complexes could be prepared by a direct compression method. The tablets containing the complexes showed lower drug release rate than those containing PPN powder, suggesting that the drug release was controlled by the complexes as drug reservoirs. Moreover, the release of drug from the tablets could be described using matrix diffusion and polymer swelling controlled mechanisms. Increasing HPMC viscosity grade and compression force caused a decrease in drug release rate. Additionally, the presence of calcium ions in the tablets obviously increased the drug release rate in an acidic medium due to the slower erosion of the tablets that calcium ions could exchange with PPN in the complexes. These findings suggested that the PPN-MAS complexes showed strong potential for use as drug reservoirs in the polymer matrix tablets intended for modified release of drug.

งานวิทยานิพนธ์นี้ขอมอบส่วนดีให้บุพการีและคณาจารย์

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.อเนศ พงษ์จารยากุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ วางแผนการศึกษาและแนวทางในการทำวิจัย รวมทั้งช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นด้วยความตั้งใจและใส่ใจตลอดมา ตลอดจนตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ผลดุงขวัญ จิตโรภาสและ รศ.ดร.สาวิต พุทธิพัฒน์จร สำหรับคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยและวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณบ้านพิทิวทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับทุนสนับสนุนในการทำวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีเภสัชกรรม 1 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ

ขอขอบคุณนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คุณวันวิสาข์ คุณวัฒนกุล คุณพรพรรณ เหล่าเชิร์สุวรรณ คุณแสงระวี สุกอิปริญญาวนนท์และคุณวชิระ กัญจนกิวนกุล สำหรับคำปรึกษา คำแนะนำ การช่วยเหลือด้านต่างๆ ในการทำวิจัยและคุณปาริฉัตต์ โรงน์ธนะธัญญา สำหรับการสนับสนุนและกำลังใจในการศึกษาตลอดมา

สุดท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้จัดต้องทราบขออภัยและขอน้อมรับ คำแนะนำไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

สารสิทธิ์ ใจนันะธัญญา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำอุทิศ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
รายการสัญลักษณ์และคำย่อ	ภ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
3. ขอบเขตของการวิจัย	2
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	2
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
1. แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	3
2. โพรพ拉โนลอลไฮโดรคลอไรต์	6
3. ไฮดรอกซิโพรพิลเมทิลเซลลูโลส	6
4. ยาเม็ดเมทริกซ์ไฮดรอกซิโพรพิลเมทิลเซลลูโลส	7
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	12
1. สารเคมี	12
2. อุปกรณ์และเครื่องมือ	13
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	14
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	20
1. คุณลักษณะของสารกระจาดผงสมและการดูดซับโพรพ拉โนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	20
2. คุณสมบัติเคมีฟิสิกส์ของสารประกอบเชิงช้อนโพรพ拉โนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	23
3. คุณสมบัติของยาเม็ดเมทริกซ์ที่เตรียมโดยใช้สารประกอบเชิงช้อนโพรพ拉โนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตเป็นแหล่งกักเก็บยา	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	60
1. สรุปผลการวิจัย	60
2. ข้อเสนอแนะ	61
เอกสารอ้างอิง	62
ภาคผนวก	66
การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์	73
ประวัติผู้เขียน	74

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	เลขยกกำลังของ Power law กับกลไกการปลดปล่อยยาจากระบบควบคุม การนำส่งยาที่มีรูปทรงเรขาคณิตแตกต่างกัน	9
ตารางที่ 2	ปริมาณส่วนประกอบในยาเม็ดเมมทริกซ์ที่มีแคลเซียมอะซีเตตรูปแบบกระจายผสม	18
ตารางที่ 3	ปริมาณส่วนประกอบในยาเม็ดเมมทริกซ์ที่มีแคลเซียมอะซีเตตรูปแบบยาเม็ดแกน	19
ตารางที่ 4	ผลของพื้นที่ของสารกระจาดผสมต่อการดูดซับโพร์พาราโนลอลโดยแมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	22
ตารางที่ 5	ขนาดอนุภาคของสารประกอบเชิงช้อนโพร์พาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	24
ตารางที่ 6	ปริมาณโพร์พาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์ในสารประกอบเชิงช้อนโพร์พาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	24
ตารางที่ 7	พารามิเตอร์จากสมการ Particle-diffusion controlled model แสดงการปลดปล่อยโพร์พาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์จากสารประกอบเชิงช้อน	34
ตารางที่ 8	พารามิเตอร์จากสมการ Power law ของยาเม็ดเมมทริกซ์ที่มีส่วนประกอบต่างกันสามชนิด	42
ตารางที่ 9	พารามิเตอร์จากสมการของ Higuchi และ zero order ของยาเม็ดเมมทริกซ์ที่มีส่วนประกอบ ต่างกันสามชนิด	42
ตารางที่ 10	พารามิเตอร์จากสมการ Power law ของยาเม็ดเมมทริกซ์ที่ใช้แร่ตอกต่างกัน	46
ตารางที่ 11	พารามิเตอร์จากสมการของ Higuchi และ zero order ของยาเม็ดเมมทริกซ์ที่ใช้แร่ตอกต่างกัน	46
ตารางที่ 12	พารามิเตอร์จากสมการ Power law ของยาเม็ดเมมทริกซ์ที่ใช้ไฮดรอกซ์โพร์พิลเมทิลเซลลูโลสที่เกรดความหนืดต่างกัน	50
ตารางที่ 13	พารามิเตอร์จากสมการของ Higuchi และ zero order ของยาเม็ดเมมทริกซ์ที่ใช้ไฮดรอกซ์โพร์พิลเมทิลเซลลูโลสที่เกรดความหนืดต่างกัน	50
ตารางที่ 14	พารามิเตอร์จากสมการ Power law ของยาเม็ดเมมทริกซ์ไฮดรอกซ์โพร์พิลเมทิลเซลลูโลสที่มีส่วนประกอบของแคลเซียมอะซีเตตในปริมาณและรูปแบบที่ต่างกัน	58
ตารางที่ 15	พารามิเตอร์จากสมการของ Higuchi และ zero order ของยาเม็ดเมมทริกซ์ที่มีส่วนประกอบของแคลเซียมอะซีเตตในปริมาณและรูปแบบที่ต่างกัน	59
ตารางที่ 16	ค่าการดูดกลืนแสงของโพร์พาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์ในน้ำกลืน ที่ความยาวคลื่น 290 นาโนเมตร	67
ตารางที่ 17	ค่าการดูดกลืนแสงของโพร์พาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์ในกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 2 นอร์มัล ที่ความยาวคลื่น 290 นาโนเมตร	69
ตารางที่ 18	ค่าการดูดกลืนแสงของโพร์พาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์ในกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล ที่ความยาวคลื่น 290 นาโนเมตร	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 19 ค่าการดูดกลืนแสงของไฟฟาร์โนลอลไฮโดรคลอไรด์ในสารละลายนอกสเปตบัฟเฟอร์ พีเอช 6.8 ที่ความยาวคลื่น 290 นาโนเมตร	71
ตารางที่ 20 ค่าการดูดกลืนแสงของไฟฟาร์โนลอลไฮโดรคลอไรด์ในสารละลายนิสบัฟเฟอร์ พีเอช 6.8 ที่ความยาวคลื่น 290 นาโนเมตร	72

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	โครงสร้างชั้นชิลิเดตของเคลย์กอลุ่มมอนต์โมริโลไนต์	3
ภาพที่ 2	โครงสร้างของโพพรพาโนลอลไฮโดรคลอไรด์	6
ภาพที่ 3	สูตรโครงสร้างของไฮดรอกซ์โพรพิลเมธิลเซลลูโลส	7
ภาพที่ 4	ลักษณะชั้นการเปลี่ยนแปลงเมื่อยามีเดเมทริกซ์ไฮดรอกซ์โพรพิลเมธิลเซลลูโลส เกิดการพองตัว	7
ภาพที่ 5	ผลของพีเอชต่อค่าซีตาโพเทนเชี้ยลของสารกระจาจายผสานโพพรพาโนลอล- แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	21
ภาพที่ 6	ผลของพีเอชต่อน้ำดอนุภาคของสารกระจาจายผสานโพพรพาโนลอล- แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต	21
ภาพที่ 7	เทอร์โมแกรมที่จี檄ของโพพรพาโนลอลไฮโดรคลอไรด์ แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต สารผสานโพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตและสารประกอบเชิงช้อน โพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต เตรียมที่พีเอช 5, 7 และ 9	25
ภาพที่ 8	เทอร์โมแกรมตีเอดส์ของโพพรพาโนลอลไฮโดรคลอไรด์ แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต สารผสานโพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต สารประกอบเชิงช้อนโพพรพา โนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต เตรียมที่พีเอช 5, 7 และ 9	26
ภาพที่ 9	ลักษณะอนุภาคและพื้นผิวของแมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตและสารประกอบเชิงช้อน โพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตเตรียมที่พีเอช 7	27
ภาพที่ 10	ดิฟเฟรคโตแกรมของโพพรพาโนลอลไฮโดรคลอไรด์ แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต สารประกอบเชิงช้อนโพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต เตรียมที่พีเอช 5, 7 และ 9	28
ภาพที่ 11	เอกท์ไออาร์สเปกตรัมของโพพรพาโนลอลไฮโดรคลอไรด์ แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต สารผสานโพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตและสารประกอบเชิงช้อน โพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต เตรียมที่พีเอช 5, 7 และ 9	30
ภาพที่ 12	ไซลิดสเตท ^{29}Si เอ็นเอ็มอาร์สเปกตรัมของแมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตและสารประกอบ เชิงช้อนโพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดต เตรียมที่พีเอช 5, 7 และ 9	31
ภาพที่ 13	การปลดปล่อยโพพรพาโนลอลไฮโดรคลอไรด์จากผงโพพรพาโนลอล, สารผสาน โพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตและสารประกอบเชิงช้อนโพพรพาโนลอล- แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตชนิดบรรจุยาครั้งเดียวซึ่งเตรียมที่พีเอชต่างๆ	33
ภาพที่ 14	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $-\ln(1-F)$ และ $t^{0.65}$ ของสารประกอบเชิงช้อน โพพรพาโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมินัมชิลิเดตซึ่งเตรียมที่พีเอช 7 ชนิดบรรจุยาครั้งเดียว และสองครั้ง ในตัวกลางการละลายกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล	35

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 15 ผลของขนาดอนุภาคต่อการปลดปล่อยโพรพาราโนลอลอยไฮโดรคลอไรด์จากสารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेट ชนิดบรรจุยาสองครั้งเตียงที่ พีเอช 7 ในตัวกลางที่เป็นกรดและบัฟเฟอร์	37
ภาพที่ 16 ความหนาและความแข็งของยาเม็ดเมทริกซ์ที่มีส่วนประกอบของโพรพาราโนลอล ไฮโดรคลอไรด์, สารผสมของโพรพาราโนลอลกับแมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेट และสารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेट	38
ภาพที่ 17 การปลดปล่อยโพรพาราโนลอลจากยาเม็ดเมทริกซ์ที่มีส่วนประกอบของโพรพาราโนลอล ไฮโดรคลอไรด์, สารผสมของโพรพาราโนลอลกับแมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेट และสารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेट	40
ภาพที่ 18 กราฟแสดงความสัมพันธ์จากสมการ Power law, Higuchi และ Zero order ของยาเม็ดเมทริกซ์ที่มีส่วนประกอบของโพรพาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์, สารผสมของโพรพาราโนลอลกับแมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेटและสารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेट	41
ภาพที่ 19 ผลของแรงตอกต่อความหนา ความแข็ง ของยาเม็ดเมทริกซ์ที่ใช้สารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेटเป็นแหล่งกักเก็บยาร่วมกับไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสชนิดความหนืด 15 เชนติพอยส์	43
ภาพที่ 20 ผลของแรงตอกอัดต่อการกร่อนของยาเม็ดเมทริกซ์ที่ใช้สารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेटเป็นแหล่งกักเก็บยาร่วมกับไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลส ชนิดความหนืด 15 เชนติพอยส์ ในตัวกลางที่เป็นกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล	44
ภาพที่ 21 การปลดปล่อยโพรพาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์จากยาเม็ดเมทริกซ์ที่ใช้สารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेटเป็นแหล่งกักเก็บยาร่วมกับไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสชนิดความหนืด 15 เชนติพอยส์ ตอกด้วยแรงกด 6.6, 8.8 และ 11.0 เมกะปascal ในตัวกลางการละลายที่เป็นกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล	45
ภาพที่ 22 ผลของเกรดความหนืดของไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสต่อความหนา ความแข็ง ของยาเม็ดเมทริกซ์ที่ใช้สารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेटเป็นแหล่งกักเก็บยา	47
ภาพที่ 23 การปลดปล่อยโพรพาราโนลอลไฮโดรคลอไรด์จากยาเม็ดเมทริกซ์ที่ใช้สารประกอบเชิงช้อนโพรพาราโนลอล-แมกนีเซียมอะลูมิเนียมชิลิคेटเป็นแหล่งกักเก็บยาร่วมกับไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลสที่มีความหนืดต่างกันสามชนิด ในตัวกลางที่เป็นกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล	49

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 24	ผลของการเพิ่มแคลเซียมอะซีเตตต่อความแข็งและความหนาของยาเม็ด เมนทริกซ์ที่ใช้สารประกอบเชิงช้อนโพร์พราโนอลอล-แมกนีเซียมอะลูมิնัมซิลิเคต ร่วมกับไฮดรอกซ์โพร์พิลเมทิลเซลลูโลสชนิดความหนืด 15 เซนติพอยล์ส การกร่อนของยาเม็ดควบคุมและยาเม็ดเมนทริกซ์ที่มีส่วนประกอบของ แคลเซียมอะซีเตตในรูปแบบกระจายผสมและยาเม็ดแกน ในปริมาณ 50 100 และ 150 มิลลิกรัม ในกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล การกร่อนของยาเม็ดควบคุมและยาเม็ดเมนทริกซ์ที่มีส่วนประกอบของ แคลเซียมอะซีเตตในรูปแบบกระจายผสมและยาเม็ดแกน ในปริมาณ 50 100 และ 150 มิลลิกรัม ในทริสบัฟเฟอร์ พีเอช 6.8	51
ภาพที่ 27	ผลของการเพิ่มแคลเซียมอะซีเตตรูปแบบการกระจายผสมและยาเม็ดแกน ในยาเม็ดเมนทริกซ์ต่อการกร่อนของเม็ดยา ในตัวกล่องที่เป็นกรดและบัฟเฟอร์	54
ภาพที่ 28	การปลดปล่อยโพร์พราโนอลอลไฮโดรคลอไรด์จากยาเม็ดเมนทริกซ์ที่ผสม แคลเซียมอะซีเตต ปริมาณ 50, 100 และ 150 มิลลิกรัมต่อเม็ด รูปแบบ กระจายผสมและยาเม็ดแกน ในกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล การปลดปล่อยโพร์พราโนอลอลไฮโดรคลอไรด์จากยาเม็ดเมนทริกซ์ที่ผสม แคลเซียมอะซีเตต ปริมาณ 50, 100 และ 150 มิลลิกรัมต่อเม็ด รูปแบบ กระจายผสมและยาเม็ดแกน ในสารละลายทริสบัฟเฟอร์ พีเอช 6.8	56
ภาพที่ 30	กราฟสารละลายมาตรฐานโพร์พราโนอลอลไฮโดรคลอไรด์ในน้ำกลั่น	68
ภาพที่ 31	กราฟสารละลายมาตรฐานโพร์พราโนอลอลไฮโดรคลอไรด์ในกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 2 นอร์มัล	69
ภาพที่ 32	กราฟสารละลายมาตรฐานโพร์พราโนอลอลไฮโดรคลอไรด์ในกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล	70
ภาพที่ 33	กราฟสารละลายมาตรฐานโพร์พราโนอลอลไฮโดรคลอไรด์ในสารละลายฟอสเฟต บัฟเฟอร์ พีเอช 6.8	71
ภาพที่ 34	กราฟสารละลายมาตรฐานโพร์พราโนอลอลไฮโดรคลอไรด์ในสารละลายทริสบัฟเฟอร์ พีเอช 6.8	72

รายการสัญลักษณ์และคำย่อ

MAS	คือ	แมกนีเซียมอะลูมิնัมชิลิเดต
PPN	คือ	โพพรพาโนลอล
HPMC	คือ	ไฮดรอกซ์โพรพิลเมทิลเซลลูโลส
DSC	คือ	ติฟเพอเรนเซียลสแกนนิngคัล oriเมทรี (Differential scanning calorimetry)
TGA	คือ	เทอร์โมกราฟิเมทริกอนาไลซิส (Thermogravimetric analysis)
FTIR	คือ	ເອີ້ນໄວ້ສະເປັກໂທຣສິກີປີ (Fourier transform infrared spectroscopy)
XRD	คือ	ເທົນິກາຣເລື່ອງແບນຂອງຮັງສີເອກຊ (X-ray diffractometry)
SEM	คือ	ກລັອງຈຸລທຣຄນີເລິກຕຣອນແບນສ່ອງກຣາດ (Scanning electron microscope)
SD	คือ	ສ່ວນເບິ່ງແບນມາຕຣຽນ (Standard deviation)
R ²	คือ	Coefficient of determination
zp	คือ	ຊືດາໂພເທັນເຊີຍລ
mV	คือ	ມີລລິວລົດ
%w/w	คือ	ຮ້ອຍລະໂດຍນໍ້າຫັກຕ່ອນໍ້າຫັກ
%w/v	คือ	ຮ້ອຍລະໂດຍນໍ້າຫັກຕ່ອປິມາຕຣ
mm	คือ	ມີລລິມີຕຣ
μm	คือ	ໄມໂຄຣມີຕຣ
nm	คือ	ນາໂໂນມີຕຣ
pm	คือ	ພິໂຄມີຕຣ
MPa	คือ	ເມກະປາສຄາລ
cP	คือ	ເຊັນຕິພອຍສ